

Ý TƯỞNG XANH TỪ VIỆC CHẾ TÁI RÁC THẢI

LỆ QUYÊN

Tỉnh đoàn Quảng Bình

Với ý tưởng “Đoàn viên thanh niên học sinh Trường Hùng Vương chung tay chế tái rác thải thực vật, nhựa ở trường học và gia đình” của cô giáo trẻ Nguyễn Thị Nga đến từ Trường THPT Hùng Vương (tỉnh Quảng Bình) đã vinh dự được giải Nhất cuộc thi “Xây dựng ý tưởng, đề án Thanh niên chung tay bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu năm 2017”. Đây là phần thưởng cao quý do Trung ương Đoàn trao tặng cho những cá nhân có ý tưởng sáng kiến, mô hình về truyền thông bảo vệ môi trường, giáo dục môi trường, kêu gọi cộng đồng chung tay hành động cùng bảo vệ môi trường, ứng phó biến đổi khí hậu.

Rác thải là một trong những nguyên nhân làm ô nhiễm môi trường và làm biến đổi khí hậu trên trái đất. Nó không chỉ làm ảnh hưởng tới sức khỏe con người mà còn làm mất mỹ quan đô thị, học đường... Qua quá trình nghiên cứu và tìm hiểu, cô Nga nhận thấy lượng rác ở nhà trường và gia đình chủ yếu là các những loại bao ni lông không có khả năng tự phân hủy được sử dụng trong thực hành đóng bầu ươm cây, ươm giống hoa, từ kẹo, bánh, quà vật, cùng với đó là các loại dụng cụ học tập, chai, lon nhựa.... ngày một tăng và đa dạng nhưng việc thu gom chưa hiệu quả, chưa đem lại lợi nhuận. Quá trình phân loại rác chưa khoa học, những loại rác có khả năng tái sử dụng, tái chế được để trộn lẫn với những loại không thể tái sử dụng và rác hữu cơ làm vừa gây lãng phí vừa ô nhiễm môi trường. Từ thực tiễn đó, cô bắt đầu xây dựng ý tưởng và tiến hành lấy phiếu điều tra 25 lớp với tổng số học sinh tham gia là

890 tại Trường THPT Hùng Vương về sự hiểu biết về tác hại của rác thải ni lông và nhựa, tham gia tái chế rác thải nhựa và thực vật của học sinh ở trường và gia đình. Kết quả thu được cho thấy có chưa đầy một nửa học sinh biết về tác hại của bao ni lông và nhựa đối với môi trường và sức khỏe con người. Trong số này, nhiều em còn hiểu mơ hồ, chung chung. Số lượng người tham gia tái chế rác thải cũng như tham gia bảo vệ môi trường sống ngay trong chính trường học và gia đình chưa cao, hầu hết rác thải bỏ không đúng nơi quy định, rác thực vật được thải trực tiếp ra môi trường sống. Từ thực tế đó, cô bắt đầu lên kế hoạch tuyên truyền giáo dục theo từng tháng nhằm nâng cao nhận thức của đoàn viên thanh niên trong trường học về rác thải ni lông, nhựa và rác thực vật. Sau đó, tiến tới xây dựng đội ngũ tuyên truyền viên, báo cáo viên nông cốt là học sinh trong tuyên truyền nâng cao ý thức bảo vệ môi trường.

Cô Nguyễn Thị Nga chia sẻ: Được sự đồng ý của Ban giám hiệu nhà trường, tôi cùng với các đồng chí trong Ban chấp hành Chi đoàn tổ chức các buổi học ngoại khóa với việc thiết kế các bài giảng đa dạng như sử dụng các tài liệu, tranh, ảnh về rác thải, sơ đồ thu gom; tập trung tuyên truyền về tác hại của rác thải đến môi trường... góp phần thay đổi nhận thức và hành động cho các em học sinh. Để cụ thể hóa ý tưởng, cô đã tổ chức cho các em học sinh trong trường tiến hành thu gom rác và phân loại. Sau đó, chọn nơi có địa hình cao ráo, thoát nước tốt, xa khu vực vui chơi và học tập của học sinh trong trường để đào các hố có miệng

vuông 2m x 2m với chiều sâu 1m. Miệng hố làm gờ để chống nước mưa tràn vào. Sau đó lót bạt dưới hố. Đầu tiên cho một ít đất tơi xốp dày khoảng 10cm trộn cùng một ít giun đất, tiếp theo cho hỗn hợp gồm: 70% rác thực vật được cắt nhỏ nhờ máy cắt chuối trộn với 2% đạm và kali còn lại là phân chuồng, lân. Tưới nước đảm bảo độ ẩm và phủ trên bề mặt một lớp đất mỏng 1-2cm rồi dùng bạt phủ kín. Định kỳ cuối tuần, rác được thu gom, cắt nhỏ rồi trộn đều cho vào hố phân rồi đảo đều với bề mặt, lại phủ lên một lớp đất mỏng trên bề mặt. Cứ làm như vậy cho đến khi đầy hố.

Cuối tháng thứ 2 sẽ thu phân để bón cho các bồn hoa trong trường, lớp, vườn ươm hoa và bổ sung nguyên liệu tại chỗ cho nghề trồng rừng. Bên cạnh đó, mô hình tái chế rác thành đồ dùng học tập như hộp đựng bút, trang trí các vỏ bút với những hình thù khác nhau, đèn mini từ chai nhựa; thiết kế mẫu chậu hoa, chậu cây bằng giấy, bằng chai nhựa để trang trí ở lớp học, góc học tập ở nhà... đã được các bậc phụ huynh nhiệt tình hưởng ứng và thực hiện tại các hộ gia đình cũng như trong các công trình, phần việc thanh niên tại cộng đồng. Đặc biệt, từ các loại chai nhựa thu gom được, cô đã tái chế thành các dụng cụ ươm giống cây trong nhà trường. Cô cho biết: “Sau khi phân loại rác, tôi dùng kéo cắt chai nhựa thành hai phần, ở phần chai với kích thước 8-10cm có đáy dùng dao khoét đáy chai với thiết diện tròn (hoặc vuông tùy thuộc vào từng chai). Sau đó dùng thước nhựa bị hỏng hoặc nhựa cắt một vòng tròn (hoặc vuông) với đường kính nhỏ hơn đường kính của đáy chai nhưng lớn hơn đường kính của vòng tròn đã bị vát bỏ (nên sử dụng loại nhựa cứng). Sau đó đục 4-5 lỗ trên

Đ/c Nguyễn Anh Tuấn, Bí thư Trung ương Đoàn trao giải nhất cho tác giả Nguyễn Thị Nga tại lễ tổng kết

Ảnh: L.Q

phần thân chai đã khoét lỗ ta thu được dụng cụ ươm giống cây thay thế cho việc sử dụng bao ni lông trong ươm giống cây”.

Anh Hồ Trần Tư, Bí thư Đoàn Trường THPT Hùng Vương khẳng định: Đề án “Đoàn viên thanh niên học sinh Trường Hùng Vương chung tay chế tái rác thải thực vật, nhựa ở trường học và gia đình” đã gặt hái được những thành công và qua đó nhằm giáo dục các bạn học sinh về phân loại rác thải tạo thuận lợi cho việc thu gom và xử lý tiếp theo. Đặc biệt hơn là nhằm giáo dục cho các bạn học sinh về việc bảo vệ môi trường. Có ý thức nâng cao vai trò trách nhiệm trong việc xây dựng môi trường sống trong lành, có sức khỏe, có tinh thần đoàn kết...

Có thể nói, các mô hình của Đề án như một làn gió mới thổi hồn vào các chất liệu từ giấy, bao bì ni lông, nhựa... đã qua sử dụng. Hy vọng, thời gian tới, mô hình sẽ được nhân rộng ra trên địa bàn toàn tỉnh, góp phần nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi của các bạn đoàn viên thanh niên để từ đó cùng chung tay gìn giữ, xây dựng môi trường ngày càng xanh, sạch, đẹp, văn minh ■